

**Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder**

Områdechef Eberhard von Oettingen Ved mødet på Ladelund Ungdomsskole Lørdag den 25. maj 2019 kl. 13.30

De mange blikke indefra - Sydslesvig

I år har flere gode forslag til årsmødemotto ligget i skarp konkurrence med hinanden. 100 år knytte bånd med Norden løb med mottoet. Tillykke Foreningen Norden - "du alte Dame"!

Jeg troede faktisk, at Dannebrog's 800 år ville trumfe alt! Det røde og det hvide er saftige farver i et mindretal, der gang på gang kritiseres kun at være stegt medium rare i sin danskhed. Et mindretal, der i det seneste år udadtil igen og igen fremstod som en omgang overophedet friturestegning med sprog- og strukturdebat, og med forelskelse i at kalde alt det, man ikke selv forstår, for dysfunktionelt. Og man havde svært ved selv at holde nallerne væk i lovprisningen af det såkaldte armslængdeprincip. Der er godt gang i gryden Sydslesvig, det er vel det egentlige årsmødefacit!

Jeg havde ønsket mig et mere potent årsmødemotto her i 2019. Hellere havde jeg set Kontakten til Danmark markeret som vores fælles sydslesvigske brand i år. Netop i år fylder vores Sydslesvigske Børns Ferierejser 100. Jeg vil vove den tese, at "die alte Tante" feriebørn er Sydslesvigs største folkelige mobilisering nogensinde. Vi kan ikke tænke os Sydslesvig i dag uden den forankring, som feriebørn og værtsfamilier har rodfæstet hinanden og Sydslesvig med igennem tiden.

Det er 100 år med langt over 100.000 face to face møder i ferier, hverdag og nu også på digital hjemmeskærm. Hvert enkelt møde er en forankring i sig selv. På 100 år har vi siden 1919 godt og grundigt fået piloteret dansk hverdag i Sydslesvig. Og stadig i 2019 er arbejdet med feriebørn den rambuk, der knytter vitale bånd mellem Danmark og Sydslesvig. Dette ville jeg godt have hørt udtrykt i et motto og set trykt på T-Shirt. Mit forslag til årsmødeslogan var: *Feriebørn: Rambukken fylder 100!*

Og rambukken Feriebørn har ikke mistet sit sydslesvigske stød. Når vi siger Feriebørn, så er ordet Feriebørn fællesbegrebet for alle vores børn og unge tilbud i Kontakten til Danmark: Udvekslingen Uge 45-47, sommerferierejser, lejrskoler og kolonier, unge på efterskole, uddannelsesmesser, elevambassadører SydslesvigCrew og meget mere.

Vi er ved at nærme os 2020 fejringen i grænselandet. Og jeg spørger nu: Hvad er Sydslesvigs 2020 strategi? Hvordan ønsker vi, at vi udefra opleves indefra? Er der noget, vi kan blive enige om, at vi er stolte af i mindretallet? Og her tænker jeg ikke på det europiske politiske blik på os. Det blik, der ser grænselandet som europisk mønstergrænseland. Det er vi enige om, tænker jeg. Og

vi synes sikkert også selv, at det er super synd for os, at grænselandet ikke blev ophøjet til at blive immateriel verdenskulturarv. Men måske skal der meget mere selvrefleksion og ærlig kærlighed til i mindretallet for at vi bliver ægte verdensmestre.

I Skoleforeningen har vi en plan for Kontakten til Danmark. Og vi oplever i denne strategi mere og mere også en bevægelse i den modsatte retning, nemlig Kontakten fra Danmark. Danmark bliver simpelthen mere og mere nysgerrig på os i Sydslesvig. Det er vildt, hvor mange henvendelser Rejsekontoret får fra institutioner i Danmark, der søger kontakten til Sydslesvig. En kontakt der handler meget mere om pantfri sprudelwasser og karrypølse. Min erfaring siger mig, at det er nysgerrigheden på sindelagets fri bevægelighed og dermed vores transkulturalitet, som danskerne søger. Og når de smager på Sydslesvig, oplever de, at netop fordi vi er medium rare stegte, er vi "auf'n Punkt gart". Vi er well done i vores danskhed!

Lad os bruge 2020 året til åbent at italesætte den bonus vores danskhed har, fremfor at bruge tid på det, andre mener, at vores danskhed mangler. Her er vores elevambassadører på gymnasierne og fællesskolernes nye valgfag i kultur SydslesvigCrew to knivskarpe produkter i vores fælles fremstød: Oplev Sydslesvig.

4000 gæster fortrinsvis fra Danmark har vores nye kulturvalgfag SydslesvigCrew været værter for, hvor jævnaldrende får lov til at gå på smagsprøve i gensidig nysgerrighed. SydslesvigCrew er et unge modtagekorps, der tager imod gæster fra Danmark. Men det er meget mere end det. Det er kultur og identitet på skoleskemaet. Og det er meget mere end det. Det er systemet skole, der lytter og er ærlig nysgerrig på den enkeltes personlige mindretalsidentitet. SydslesvigCrew åbner op for dannelsesprocesser, hvor den enkelte unge aktivt oplever at blive medskaber på eget liv og samfund. Her oplever den unge, at systemet Sydslesvig seriøst inviterer den unges helt individuelle tanker og holdninger ind i udviklingen af vores mindretal. Udgangspunktet er, at det ægte danske ikke findes. Accepten af dette er nyt for mig at se i Sydslesvig. Det gør mig glad, at Sydslesvig endelig er modnet til at turde italesætte den bonus, vi er. Mestrer vi i Sydslesvig fordomsfrit at inddrage vores børn og unge lige fra vuggestue til voksenlivet i udviklingen af grænselandet så deres personlige transkulturalitet kommer i spil, er det for mig at se ægte verdensklasse. Dette pædagogiske dannelsesprojekt stikker dybere end al mindretalspolitik. Og denne ægte sindelagets fri bevægelighed burde føre til at blive immateriel verdenskulturarv i 2020. I Skoleforeningen er vi gået sammen med SdU og Grænseforeningen for at markere 2020 med et projekt, der vil noget. 5000 børn og unge sætter sammen med deres voksne deres mindretalsidentitet på Danmarkskortet på samme tid i projektet UngGenforening i uge 20. Kan man forestille sig, at UngGenforening bliver hele Sydslesvigs håndsrækning med Danmark i uge 20 i 2020? Jeg kan!

Jeg vil afslutte min tale med at spørge: Hvilken fritureolie vælger vi at simre i i det jubilæumsår, der starter nu? Hvordan ønsker vi, at vi udefra opleves indefra? Er der noget vi kan blive enige om, at vi er stolte af i mindretallet? Jeg gentager mit spørgsmål: Hvad er Sydslesvigs 2020 strategi?